

Milletlerarası nakliyatta kullanılan paletlerin gümrük rejimine dair Avrupa Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 18 . 5 . 1973 - Sayı : 14539)

No.
1721

Kabul tarihi
8 . 5 . 1973

MADDE 1. — 9 Aralık 1960 tarihinde Cenevre'de akdedilen «Milletlerarası Nakliyatta kullanılan Paletlerin Gümrük Rejimine dair Avrupa Sözleşmesi» ne katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLETLERARASI NAKLİYATTA KULLANILAN PALETLERİN GÜMRÜK REJİMİNE DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİ

Âkit Taraflar,

Milletlerarası nakliyatta paletlerin kullanılmasının, özellikle bu araçların ortaklaşa kullanılması neticesi olarak yaygın bir hale geldiğini gözönünde bulundurarak,

Milletlerarası nakliyatı kolaylaştırmak ve maliyetini düşürmek amacıyla bu yayımları teşvik etmek arzusu ile aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

BÖLÜM : I

Genel hükümler

Madde : 1

İşbu sözleşmede zikredilen,

a) «İthal resimleri ve ithal vergileri» tabiri yalnız gümrük resimlerini değil aynı zamanda ithal dolayısıyla alımlanabilecek bütün resim ve vergileri kapsamaktadır.

b) «Palet» tâbirinden, bir yük birimi teşkil edecek şekilde döşemesine bir miktar malın nakledilmek veya mekanik cihazlar yardımı ile kaldırılmak veya istif edilmek üzere yerleştirilebileceği bir araç kastedilmektedir. Bu araç, potrellerle tuturulmuş iki döşemeden müteşekkil olabileceği gibi üzerinden duran tek döşemeli de olabilir. Tüm yüksekliği, kaldırma makineli (fort - lift) veya paletli araçlarla yükleme ve boşaltmayı mümkün kılacak şekilde asgariye indirilmiştir. Üstyapısı bulunabilir veya bulunmayabilir.

c) «kişi» tâbirinden gerçek ve tüzel kişiler kastedilmektedir.

2. İşbu Sözleşme Âkit Taraflardan birinin ülkesine diğer bir Âkit Taraf ülkesinden ithal edilen paletlere uygulanır.

Madde : 2

1. Her bir Âkit Taraf, ithal vergi ve resimlerinden muaf olarak ithal yasak veya tahditlerine tabi tutulmadan paletlerin aşağıdaki şartlarla ülkesine girişine müsaade edecektir.

- a) Paletler daha önce ihraç edilmiş olmalı veya bilâhare tekrar ihraç edilmeli veya
b) Aynı tip ve esas itibarıyla aynı kıymette olan eşit sayıdaki paletler daha önce ihraç edilmiş olmalı veya bilâhare tekrar ihraç edilmelidir.

2. İşbu sözleşmenin 3 nci maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla bu maddenin 1 nci fıkrasında derpiş edilen, paletlerin girişine ait usuller, Âkit Taraflardan herbirinin mevzuatı ile tâyin edilecektir. Bu mevzuat bilhassa, ihraç edilen veya edilecek olandan daha fazla sayıda paletlerin ithal vergi ve resimlerinden muaf olarak katı ithalini önleyici hükümler ihtiva edebilir.

3. Her bir Âkit Taraf formaliteleri mümkün mertebe basitleştirmeye ve bilhassa ithal vergi ve resimleri karşılığı teminat talebetmeye gayret edecektir.

Madde : 3

1. Her bir Âkit Taraf bir anlaşma gereğince ortaklaşa kullanılan paletler için, ithalât ve ihraçla ilgili ne bir gümrük belgesi ne de ithal vergi ve ithal resimleri karşılığı bir teminat talebetmeksizin işbu sözleşmenin 2 nci maddesinin 1 nci fıkrasındaki hükümleri tatbik edecektir. Söz konusu anlaşmaya göre buna katılan taraflar,

a) Malların Milletlerarası nakliyatı ile ilgili faaliyetlerde aynı tipteki paletleri memleket olarak kendi aralarında mübadele ederler.

b) Memleketler arasında bu şekilde mübadele edilen her tip palet için, bunların sayısını tespit bakımından hesap tutarlar.

c) Bu şekilde tutulan hesaplarda görülen farkları, ikili veya çok taraflı bir esasa göre muayyen aralarla telâfi etmek için, belirli bir süre içinde birbirlerine gerekli her tipte paletler vermeyi taahhüdederler.

2. İşbu maddenin 1 nci fıkrasındaki hükümler ancak şu şartlar altında uygulanır :

a) Paletler, ortaklaşa kullanma anlaşılmasında öngörülen markaya uygun bir markayı haiz olmalıdır.

b) Ortaklaşa kullanma anlaşması, ilgili Âkit Tarafların gümrük idarelerine bildirmiş olmalı ve bu idareler palet tiplerinin kâfi derecede tasrih edilmiş olduğuna, sözleşmenin gerektiği şekilde uygulanmasının sağlandığına kanaat getirerek, anlaşmayı kabule şayan bulmuş olmalıdır.

Madde : 4

Her Âkit Taraf kendi ülkesinde mukim veya yerleşmiş şahıslar tarafından mübayaa edilen veya benzeri bir mukavele konusu olan paletler için memleket dâhilinde cari olan vergi ve resimleri ve icabında ithal vergi ve resimlerini tahsil etmek hakkını muhafaza eder. Bundan başka, Âkit Taraf, işbu sözleşme hükümleri gereğince ihraç edilen paletler için ödenen vergi veya resimleri iade etmeyi reddetmek veya ihraç halinde, öngörülebilecek menfaatleri kısmen veya tamamen bahşetmemek hakkını da mahfuz tutar.

Madde : 5

İşbu sözleşme, palet ithali ve ihraç ile ilgili olarak sözleşmede öngörülen kolaylıklardan daha fazlasının bahşedilmesine mâni teşkil etmez.

BÖLÜM : II

Nihaî hükümler

Madde : 6

1. Avrupa Ekonomik Komisyonuna üye olan memleketler ile Komisyon statüsünün 8 nci fıkrası gereğince istişarî sıfatla bu Komisyon üyeliğine kabul olunmuş memleketler,

a) Sözleşmeyi imzalamak,

- b) Tasdik edilmek kaydıyla imza ettikten sonra tasdik etmek veya
c) Katılmak,

Suretiyle işbu sözleşmeye Âkit Taraf olabilirler.

2. Avrupa Ekonomik Komisyonunun statüsününün 11 nci fıkrası gereğince komisyon faaliyetlerinin bâzılarına iştirak edebilen memleketler, yürürlüğe girdikten sonra işbu sözleşmeye katılmak suretiyle Âkit Taraf sıfatını elde edebilirler.

3. İşbu sözleşme, 15 Mart 1961 tarihine kadar bu tarih de dâhil olmak üzere imzaya açıktır. Bu tarihten sonra katılmaya açık olacaktır.

4. Tasdik veya katılma, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine bir belge tevdi etmek suretiyle yapılır.

Madde : 7

1. İşbu sözleşme, 6 nci maddenin 1 nci fıkrasında zikredilen memleketlerden beşi tarafından tasdik ihtirazî kaydı olmaksızın imzalanmasını veya tasdik veya katılma belgelerinin tevdiini taikbeden 90 nci gün yürürlüğe girer.

2. Beş memleket, bu sözleşmeyi tasdik ihtirazî kaydı olmaksızın imzaladıktan veya tasdik veya katılma belgelerini tevdi ettikten sonra onu tasdik eden veya ona katılan memleket için işbu sözleşme, bu memleketin tasdik veya katılma belgesini tevdiini takiben doksanıncı gün yürürlüğe girer.

Madde : 8

1. Her Âkit Taraf, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine tebliğ ederek işbu sözleşmeyi sona erdirebilir.

2. Son verme keyfiyeti Genel Sekreter tebliği aldıktan onbeş ay sonra yürürlüğe girer.

Madde : 9

Yürürlüğe girdikten sonra herhangi bir zamanda fasılasız oniki aylık bir süre içinde Âkit Tarafların sayısı beşten aşağı olduğu takdirde işbu Sözleşme hüküm ifade etmez.

Madde : 10

1. Herhangi bir memleket, işbu Sözleşmeyi tasdik ihtirazî kaydı olmaksızın imzaladığı veya tasdik veya katılma belgesini tevdi ettiği veya bundan sonra herhangi bir zamanda işbu Sözleşmenin milletlerarası ilişkilerinden sorumlu olduğu ülkelerin hepsinde veya herhangi birinde tatbik edileceğini Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bildirebilir. İşbu Sözleşme Genel Sekreterin tebliği almasını takibeden doksanıncı günden itibaren bu tebliğde adı yazılı ülke veya ülkelere kabili tatbik olur. Şayet işbu Sözleşme o tarihte yürürlüğe girmemiş ise, tatbik keyfiyeti yürürlüğe girdiği günden itibaren başlar.

2. Yukarıdaki fıkra gereğince işbu Sözleşmenin, milletlerarası ilişkilerinden sorumlu olduğu bir ülkeye tatbik edileceğini bildirmiş olan bir memleket, 8 nci madde hükümleri uyarınca işbu Sözleşmeyi o ülke bakımından sona erdirebilir.

Madde : 11

1. İşbu Sözleşmenin tefsiri veya uygulanması ile ilgili olarak iki veya daha fazla Âkit Taraf arasında çıkan herhangi bir ihtilâf, mümkün mertebeye bu Taraflar arasında müzakere yolu ile halledilecektir.

2. Müzakere yolu ile halledilmeyen ihtilâf, ihtilâfla ilgili Âkit Taraflardan herhangi biri talebettiği takdirde, ilgili tarafların aralarında anlaşarak seçecekleri bir veya birkaç hakeme

tevdi olunarak tahkim yolu ile halli cihetine gidilir. Tahkim talebinin yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde Taraflar hakem veya hakemlerin seçimi üzerinde anlaşmaya varamadıkları takdirde, bu Taraflardan herhangi biri ihtilâfî karara bağlamak üzere Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinden tek bir hakem tâyin etmesini talebedebilir.

3. Yukarıdaki fıkra gereğince tâyin edilen hakem veya hakemlerin kararı, ihtilâf halindeki Âkit Taraflar için bağlayıcı niteliktedir.

Madde : 12

1. Her memleket işbu Sözleşmeyi imza veya tasdik ederken veyahut katılırken Sözleşmenin 11 nci maddesinin 2 nci ve 3 nci bentleriyle bağlı olmadığı hususunda ihtirazî kayıt koyabilir. Diğer Âkit Taraflar, ihtirazî kayıt dermeyan eden Taraflara karşı bu bentler hükümleri bakımından bağlı olmayacaklardır.

2. İşbu maddenin 1 nci bendine uygun olarak bir ihtirazî kayıt koymuş olan Âkit Taraf Genel Sekretere bildirmek suretiyle her zaman bu ihtirazî kaydını geri alabilir.

3. İşbu maddenin 1 nci bendinde derpiş edilen ihtirazî kayıt dışında işbu sözleşmeye başka bir ihtirazî kayıt konamaz.

Madde : 13

1. İşbu sözleşme üç yıl müddetle yürürlükte kaldıktan sonra her Âkit Taraf Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine müracaat ederek, işbu sözleşmenin gözden geçirilmesi için bir konferans toplanmasını talebedebilir. Genel Sekreter bu talebi bütün Âkit Taraflara bildirir ve bu bildiri- nin tarihinden itibaren dört aylık bir süre içinde Âkit Taraflardan en az üçte biri bu talebe muva- fakatlerini beyan ettikleri takdirde Genel Sekreter söz konusu konferansı toplantıya davet eder.

2. Yukarıdaki bent uyarınca bir konferans toplantıya davet edildiği takdirde, Genel Sekre- ter bütün Âkit Tarafları durumdan haberdar eder ve konferansta görüşülmesini istedikleri teklifle- ri üç ay içinde bildirmelerini ister. Genel Sekreter konferansın geçici gündemini ve tekliflerin me- tinlerini konferansın toplantı tarihinden en az üç ay önce Âkit Taraflara iletir.

3. Bu maddeye göre toplanan konferansa Genel Sekreter, işbu sözleşmenin 6 nci maddesinin 1 nci bendinde zikredilen bütün memleketlerle mezkûr maddenin 2 nci bendi gereğince Âkit Ta- raf olan memleketleri davet eder.

Madde : 14

1. Her Âkit Taraf işbu sözleşmeye bir veya daha fazla tadilât teklif edebilir. Teklif edilen tadilâtın metni Birleşmiş Milletler Genel Sekreter bunu bütün Âkit Taraflara iletir ve sözleşmenin 6 nci maddesinin 1 nci bendinde gösterilen diğer memleketlere bilgi verir.

2. Teklif edilen tadilin Genel Sekreter tarafından tebliğ edildiği tarihten itibaren altı ay içinde her Âkit Taraf;

a) Tadil teklifine bir itirazı olduğunu,

b) Tadili kabul etmek niyetinde olmakla beraber, kabul için gerekli şartların memleketinde henüz yerine getirilmemiş bulunduğunu,

Genel Sekreteré bildirebilir.

3. Genel Sekretere yukarıda 2 (b) bendinde öngörülen bir bildiri gönderen bir Âkit Taraf tadil teklifini kabul ettiğini bildirmediği müddetçe, ilk bildiriden sonraki altı aylık müddetin sona ermesini müteakip 9 ay içinde tadil teklifine itirazda bulunabilir.

4. Tadil teklifine yapılan itiraz, bu maddenin 2 nci ve 3 ncü fıkralarında belirtilen şartlara göre yapılmış ise, tadil kabul edilmemiş addedilir ve hükümsüz kalır.

5. İşbu maddenin 2 nci ve 3 ncü bentleri uygun olarak teklif edilen tadile bir itirazda bulunulmamış ise, tadil aşağıda belirtilen tarihten itibaren kabul edilmiş addolunur :

a) Eğer hiçbir Âkit Taraf işbu maddenin 2 (b) bendi gereğince Genel Sekretere bir bildiri göndermemiş ise; o fıkrada belirtilen altı aylık sürenin hitamında;

b) Âkit Taraflardan en az biri işbu maddenin 2 (b) bendi gereğince Genel Sekretere bir bildiri göndermiş ise, aşağıdaki iki tarihten daha erken olanında;

Bildiri gönderen bütün Âkit Tarafların teklifi kabul ettiklerini bildirdikleri tarih. Ancak, bütün kabuller 2 nci fıkrada belirtilen altı aylık süreden önce bildirilmiş ise, bu tarih adı geçen altı aylık sürenin hitam tarihi olarak sayılacaktır.

İşbu maddenin 3 ncü fıkrasında belirtilen dokuz aylık sürenin hitamında.

6. Kabul edilmiş addolunan her tadil, kabul edilmiş addedildiği tarihten altı ay sonra yürürlüğe girecektir.

7. Genel Sekreter işbu maddenin 2 (a) bendi gereğince tadil teklifine karşı herhangi bir itirazın, yapıp yapılmadığını ve aynı maddenin 2 (b) bendi gereğince kendisine bir veya daha fazla Âkit Tarafa bir bildirin gönderilip gönderilmediğini en kısa zamanda bütün Âkit Taraf-lara bildirecektir. Şayet bir veya daha fazla sayıda Âkit Taraf böyle bir bildiri göndermiş ise, Genel Sekreter bilâhare bütün Âkit Taraflara kendisine böyle bir bildiri göndermiş olan Âkit Taraf ve Tarafların tadil teklifine itirazları olduğunu veya onu kabul ettiklerini bildirecektir.

Madde : 15

İşbu Sözleşmenin 13 ve 14 ncü maddelerinde öngörülen bildirilere ilâveten Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri işbu Sözleşmenin 6 ncı maddesinin 1 nci bendinde gösterilen memleketlerle 6 ncı maddenin 2 nci bendi gereğince Âkit Taraf olan memleketlere şu hususlarda bilgi verecektir.

- a) 6 ncı madde gereğince imzalar, tasdikler ve katılmalar,
- b) 7 ncı madde gereğince işbu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihleri,
- c) 8 ncı madde gereğince Sözleşmenin sona erdirilmesine dair yapılan tebliğat,
- d) 9 ncü madde gereğince işbu Sözleşmenin yürürlükten kalkması,
- e) 10 ncü madde gereğince alınan bildirimler,
- f) 12 ncı maddenin 1 nci ve 2 ncı bendleri gereğince alınan bildirimler,
- g) 14 ncü madde gereğince tadillerin yürürlüğe girişi.

Madde : 16

15 Mart 1961 tarihinden sonra işbu Sözleşmenin aslı Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi edilecek ve Genel Sekreter Sözleşmenin tasdikli suretlerini işbu Sözleşmenin 6 ncı maddesinin 1 ncı ve 2 ncı bendlerinde belirtilen memleketlerin her birine gönderecektir.

Keyfiyeti tasdiklen gerekli yetkivi haiz olarak aşağıda imzaları bulunanlar işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Her iki metin de aynı şekilde muteber olmak üzere, İngiliz ve Fransızca dillerinde tek nüsha olarak 1960 yılı Aralık ayının dokuzuncu günü Cenevre'de tanzim edilmiştir.

Bu KANUNA AİT TUTANAKLAR

Millet Meclisi			Cumhuriyet Senatosu		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
7	118	532	10	45	335
32	47	593	11	59	67
35	72	619:621,658, 669:670	63		96,102,131, 149:150
36	75	129,168,186:189			

I - Gereğçeli 787 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 72 ncı Birleşimine, 250 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosununun 63 ncü Birleşim tutanağına bağılıdır.

II - Bu kanunu; Millet Meclisi Ulaştırma, Gümrük ve Tekel, Dışışleri ve Plân; Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet, Dışışleri, Turizm ve Tanıtma, Malî ve İktisadî İşler, Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân ve Bütçe ve Plân komisyonlarından kurulan Geçici komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/355